

สรุปและข้อเสนอนะ

หลักการแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและงบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ เป็นเรื่องที่มีการอภิปราย ปรับปรุง แก้ไขและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เนื่องจากสภาวะทางเศรษฐกิจ ปัญหาทางการเงิน เมือง ข้อบังคับของรัฐบาล รวมทั้งข้อจำกัดต่าง ๆ ของหลักการแปลงค่าที่ผิอยู่เดิม ที่ไม่เหมาะสมต่อการแสดงงบการเงิน ซึ่งทำให้ผู้อ่านงบการเงินไม่อาจเข้าใจสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของธุรกิจได้

หลักการแปลงค่าที่เสนอโดยนักบัญชีสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1953 มีดังนี้

1. ARB. no. 43 Chapter 12
2. APB. Opinion no. 6 Paragraph 18 แก้ไข ARB. no. 43 Chapter 12 Paragraph 12 และ 18
3. FASB. no. 1 กำหนดข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องเปิดเผยในงบการเงิน
4. FASB. no. 8 ประกาศใช้โดยยกเลิก ARB. no. 43 Chapter 12, APB. no. 6 Paragraph 18 และ FASB. no. 1
5. FASB. no. 20 แก้ไข FASB. no. 8 Paragraph 27
6. FASB. no. 52 ประกาศใช้ โดยยกเลิก FASB. no. 8 และ FASB. no. 20 ซึ่งรวมทั้งการยกเลิก ARB. no. 43 Chapter 12, APB Opinion no. 6 Paragraph 18 และ FASB. no. 1

หลักการแปลงค่าที่เสนอโดยนักบัญชียุโรปและออสเตรเลีย อยู่ในลักษณะเป็นร่างแถลงการณ์ ซึ่งยังมิได้กำหนดเป็นมาตรฐานการแปลงค่าจนถึงปลายปี พ.ศ. 2524 ซึ่งได้แก่ Exposure draft no. 11 ของ International Accounting Standards

สำหรับประเทศไทย สภาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้ออกร่าง (ฉบับที่ 2) แถลงการณ์มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 13 เรื่อง "การบัญชีสำหรับกรแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ" เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2525 ส่วนทางด้านกฎหมายนั้น ประมวลรัษฎากร ก็ได้กำหนดวิธีการแปลงค่า เพื่อการประเมินการเสียภาษีขาเข้า ภาษีการค้า และภาษีเงินได้นิติบุคคล ในมาตรา 65 ทวิ (5) และมาตรา 79 สัตวา (5)

รายละเอียดการแปลงค่าที่กำหนดโดยสภาคมนักบัญชีต่างประเทศ สภาคมนักบัญชีไทย รวมทั้งข้อบัญญัติตามกฎหมาย ได้แสดงในตารางที่ ~~3, 4 และ 5~~ อย่างไรก็ดี วิธีการแปลงค่าเหล่านี้ต่างก็มีข้อบกพร่องที่แตกต่างกันซึ่งเป็นผลต่อการแปลงค่าในทางปฏิบัติ

สำหรับวิธีการปฏิบัติในการแปลงค่าของธนาคารพาณิชย์ 2 แห่ง และธุรกิจการค้าทั่วไป 2 แห่ง ซึ่งได้ทำการศึกษานั้น ได้แสดงรายละเอียดเปรียบเทียบในตารางที่ 6, 7 และ 8

จากการศึกษาหลักการแปลงค่าทั้งทางด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ ผู้เขียนขอเสนอแนะดังนี้

ก. การแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ นอกจากรายการที่มีสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าควรมีวิธีการแปลงค่าดังนี้

1. ณ วันที่เกิดรายการ (Transaction date) รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ เช่น เงินสด ลูกหนี้ ลิขสิทธิ์พัสดุประจำ เจ้าหนี้ รายได้และค่าใช้จ่าย จะถูกแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการดังกล่าว ซึ่งจะเป็นอัตราซื้อหรืออัตราขายประจำวัน (Spot buying or Selling rate) ที่สัมพันธ์กับรายการนั้น ๆ

2. ณ วันที่ในงบดุล (Balance Sheet date) รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่ปรากฏในงบดุล จะใช้อัตราแลกเปลี่ยนในการแปลงค่าดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบหลักการบัญชีที่ผ่านลงในโครงการ ร่างโครงการ และประมวลบัญชี

	ARB. no. 43 Chapter 12	ความเห็น Prof Heptword	APB. no. 6 Paragraph 18	FASB. no. 8	FASB. no. 52	Exposure draft No. 11 ของ IAS	ร่างโครงการจัดการ- ฐานการบัญชีฉบับที่ 13	ประมวลบัญชี มาตรา 65 ทวิ(5)
หลักการแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ								
1. ณ วันที่เกิดรายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย	-	-	-	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น
2. ณ วันที่ในงบดุล ก. เงินสด ลูกหนี้และเจ้าหนี้	-	-	-	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันงบดุล	อัตรา ณ วันงบดุล	อัตรา ณ วันงบดุล	อัตรา ณ วันงบดุล	อัตราตัวเฉลี่ยที่ธนา- การพาณิชย์รับซื้อซึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทย ไทยสามงาโล
ข. สินทรัพย์อื่นแสดงราคาทุน	-	-	-	อัตรา ณ วันที่เกิด รายการ	อัตรา ณ วันงบดุล	อัตรา ณ วันงบดุล	อัตรา ณ วันงบดุล	-
ค. สินทรัพย์อื่นแสดงราคา ตลาด	-	-	-	อัตรา ณ วันที่ในงบดุล	อัตรา ณ วันงบดุล	อัตรา ณ วันงบดุล	อัตรา ณ วันงบดุล	-
3. การขอมรับกำไรขาดทุนจาก- การแปลงค่า ก. เกิดขึ้นระหว่างงวด	-	-	-	แสดงรวมในผลการ ดำเนินงาน	แสดงรวมในผลการ ดำเนินงาน	แสดงรวมในผลการ ดำเนินงาน	แสดงในผลการค่า- เงินงาน	แสดงในผลการค่า- เงินงาน
ข. เกิดจากการปรับปรุง รายการคงเหลือ ณ วัน สิ้นงวด	-	-	-	"	"	"	"	"
ค. การปรับปรุงเฉพาะลูกหนี้ และเจ้าหนี้ระยะยาว ณ วันสิ้นงวด	-	-	-	"	"	รายการตั้งพักหรือ แสดงในส่วนของผู้ถือ หุ้น	"	"
หลักการแปลงค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ								
1. เงินสด ลูกหนี้	อัตรา ณ วันงบดุล	อัตรา ณ วันงบดุล	-	อัตรา ณ วันงบดุล	อัตรา ณ วัน งบดุล	เลือกวิธีการแปลงค่า ได้ 2 วิธี คือ 1. ใช้อัตราแลกเปลี่ยนในอดีต 2. ใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้น งวด	อัตรา ณ วันงบดุล	-
2. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	"	อัตรา ณ วันที่เกิด รายการ	-	อัตรา ณ วันที่เกิดรายการ				
3. สินค้าคงคลัง ก. แสดงด้วยราคาทุน	อัตรา ณ วันที่เกิด รายการ	"	-	อัตรา ณ วันที่เกิดราย การ				
ข. แสดงด้วยราคาตลาด	อัตรา ณ วันงบดุล	"	-	อัตรา ณ วันงบดุล				
4. สินทรัพย์ประจำ	อัตรา ณ วันที่เกิด รายการ	"	-	อัตรา ณ วันที่เกิดราย การ	-	-	-	-
5. เงินลงทุนและลูกหนี้ระยะยาว	"	อัตรา ณ วันงบดุล	อัตรา ณ วันงบดุล	อัตรา ณ วันงบดุล	-	-	-	-
6. หนี้สินหมุนเวียน	อัตรา ณ วันงบดุล	"	-	"	-	-	-	-
7. หนี้สินระยะยาว	อัตรา ณ วันที่เกิด รายการ	"	อัตรา ณ วันงบดุล	"	-	-	-	-
8. ทุน	"	อัตรา ณ วันที่เกิด รายการ	-	อัตรา ณ วันที่เกิดราย การ	-	-	อัตรา ณ วันที่เกิดราย การ	-
9. รายได้และค่าใช้จ่าย	อัตราตัวเฉลี่ย	-	-	อัตราตัวเฉลี่ย	อัตราตัวเฉลี่ย	-	อัตราตัวเฉลี่ย	-
การขอมรับกำไรขาดทุนจากการแปลงค่า								
1. กำไรขาดทุนจากการ แปลงค่าที่เกิดขึ้นจริง	แสดงในผลการ ดำเนินงาน	-	-	-	-	แสดงในผลการค่า เงินงาน	-	-
2. ขาดทุนจากการแปลงค่า ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	"	-	-	แสดงในผลการค่า เงินงาน	ส่วนของผู้ถือหุ้น	-	ส่วนของผู้ถือหุ้น	-
3. กำไรจากการแปลงค่า ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	แสดงรายการตั้งพัก	-	-	-	-	-	-	-
4. กำไรขาดทุนจากการ แปลงค่ารายการลูกหนี้ และเจ้าหนี้ระยะยาว	-	-	-	-	-	แสดงเป็นรายการ ตั้งพักหรือส่วนของ ผู้ถือหุ้น	-	-

ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบการแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ที่มีสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

	FASB. no. 8	FASB. no.52 และร่างฉบับที่ 2 แถลงการณ์มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 13
<p>1. วัตถุประสงค์ของสัญญา</p> <p><u>อัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการแปลงค่า</u></p> <p>1. สัญญาเพื่อป้องกันการขาดทุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ณ วันที่เกิดรายการ - ณ วันที่ในงวด - ณ วันที่ชำระ <p>2. สัญญาเพื่อการเก็งกำไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ณ วันที่เกิดรายการ - ณ วันที่ในงวด - ณ วันที่ชำระ <p><u>การคำนวณกำไรขาดทุนจากการแปลงค่า</u></p> <p>สัญญา ตามวัตถุประสงค์</p> <p>ข้อ 1 และ 2 กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า</p> <p style="padding-left: 20px;">- ส่วนลด</p> <p>ข้อ 3 - กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า</p> <p><u>การรับรู้กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า</u></p> <p>สัญญา ตามวัตถุประสงค์ - ข้อ 1</p> <p style="padding-left: 20px;">- ข้อ 2</p> <p style="padding-left: 20px;">- ข้อ 3</p> <p><u>สัญญา</u> ซึ่งมุ่งหมาย และให้ผลในการป้องกันผลกระทบจากการลงทุนสุทธิในกิจการต่างประเทศ</p>	<p>1. เพื่อป้องกันการขาดทุนอันเกิดจากภาระผูกพันที่เป็นเงินตราต่างประเทศ (Foreign Currency Commitment) ตามเงื่อนไขข้อ ก. อายุของสัญญา อยู่ระหว่างวันที่มีการผูกพัน (Commitment date) จนถึงวันที่เกิดรายการ (Transaction date) หรือหลังจากวันที่</p> <p>ข. สัญญา จะต้องเป็นสัญญาเพื่อซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศที่อยู่ในสกุลเดียวกับภาระผูกพันที่มีอยู่ และจะต้องมีมูลค่าเท่ากับภาระผูกพันที่มีอยู่ด้วย</p> <p>ค. ภาระผูกพันต้องแน่นอน ยกเลิกไม่ได้</p> <p>2. เพื่อป้องกันการขาดทุนอันเกิดจากสินทรัพย์สุทธิ (Net asset position) หรือหนี้สินสุทธิ (net liability position)</p> <p>3. เพื่อการเก็งกำไร (Speculation)</p> <p>อัตรา ณ วันที่ทำสัญญา</p> <p>อัตรา ณ วันที่ในงวด</p> <p>อัตรา ณ วันที่ชำระ</p> <p>อัตราล่วงหน้าในสัญญา</p> <p>อัตราล่วงหน้า ณ วันสิ้นงวด ตามระยะเวลาที่เหลือในสัญญา</p> <p>อัตรา ณ วันที่ชำระ</p> <p>จำนวนเงินตราต่างประเทศ ตามสัญญา × (อัตรา ณ วันที่ในงวด - อัตรา ณ วันที่ทำสัญญา หรืออัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ครั้งสุดท้าย)</p> <p>จำนวนเงินตราต่างประเทศตามสัญญา × (อัตราในสัญญา - อัตรา ณ วันที่ทำสัญญา)</p> <p>จำนวนเงินตราต่างประเทศตามสัญญา × (อัตราล่วงหน้า ณ วันสิ้นงวดตามระยะเวลาที่เหลือในสัญญา - อัตราล่วงหน้าในสัญญา หรืออัตราล่วงหน้าที่ใช้ในการแปลงค่าครั้งสุดท้าย)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า แสดงเป็นรายการตั้งหัก หรือแสดงรวมในรายการที่เกี่ยวข้อง ยกเว้น ขาดทุนจากการแปลงค่าที่จะนำไปสู่การรับรู้เป็นขาดทุนในงวดต่อ ๆ มา - ส่วนลด แสดงเป็นรายการตั้งหัก หรือแสดงรวมในรายการที่เกี่ยวข้อง <p>- กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า แสดงในผลการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่วนลด ตัดจำหน่ายตามอายุของสัญญา เพื่อแสดงรวมในผลการดำเนินงาน - กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า แสดงในผลการดำเนินงาน 	<p>1. เพื่อป้องกันผลกระทบต่อภาระผูกพันที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ตามเงื่อนไขข้อ ก. รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศนั้น มุ่งหมายและผลเป็นการป้องกันผลกระทบต่อภาระผูกพันที่เป็นเงินตราต่างประเทศ</p> <p>ข. ภาระผูกพันนั้นต้องแน่นอน ยกเลิกไม่ได้</p> <p>2. เพื่อป้องกันผลกระทบต่อภาระผูกพันที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ที่ไม่เข้าตามเงื่อนไขข้อ 1</p> <p>3. เพื่อการเก็งกำไร</p> <p>อัตรา ณ วันที่ทำสัญญา</p> <p>อัตรา ณ วันที่ในงวด</p> <p>อัตรา ณ วันที่ชำระ</p> <p>อัตราล่วงหน้าในสัญญา</p> <p>อัตราล่วงหน้า ณ วันสิ้นงวด ตามระยะเวลาที่เหลือในสัญญา</p> <p>อัตรา ณ วันที่ชำระ</p> <p>จำนวนเงินตราต่างประเทศตามสัญญา × (อัตรา ณ วันที่ในงวด - อัตรา ณ วันที่ทำสัญญา หรืออัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ครั้งสุดท้าย)</p> <p>จำนวนเงินตราต่างประเทศตามสัญญา × (อัตราในสัญญา - อัตรา ณ วันที่ทำสัญญา)</p> <p>จำนวนเงินตราต่างประเทศตามสัญญา × (อัตราล่วงหน้า ณ วันสิ้นงวดตามระยะเวลาที่เหลือในสัญญา - อัตราล่วงหน้าในสัญญา หรืออัตราล่วงหน้าที่ใช้ในการแปลงค่าครั้งสุดท้าย)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า แสดงเป็นรายการตั้งหัก และนำไปรวมในรายการที่เกี่ยวข้อง ยกเว้นขาดทุนจากการแปลงค่าที่จะนำไปสู่การรับรู้เป็นขาดทุนในงวดต่อ ๆ มา - ส่วนลด นำไปรวมในการวัดค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง - กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า แสดงในผลการดำเนินงาน - ส่วนลด ตัดจำหน่ายตามอายุของสัญญา เพื่อแสดงรวมในผลการดำเนินงาน - กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า แสดงในผลการดำเนินงาน - กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า และส่วนลดนำไปรวมกับส่วนปรับปรุงจากการแปลงค่า โดยแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของผู้ถือหุ้น

ตารางที่ 5 ตารางเปรียบเทียบมาตรฐานการเปิดเผยที่กำหนดในแถลงการณ์และร่างแถลงการณ์

FASB. no. 1	FASB. no. 8	FASB. no. 52	IAS. Exposure Draft no. 11	ร่างฉบับ 2 แถลงการณ์มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 13
<p>1. เปิดเผยเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีที่ใช้ในการแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ โดย</p> <p>ก. งบดุล เปิดเผยเกี่ยวกับรายการที่แปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบดุล และรายการที่แปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ</p> <p>ข. งบกำไรขาดทุน เปิดเผยเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการแปลงค่ารายได้และค่าใช้จ่าย</p> <p>ค. เปิดเผยเกี่ยวกับการยอมรับกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าเนื่องจากสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า</p> <p>ง. เปิดเผยเกี่ยวกับการยอมรับกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าเนื่องจากการปรับปรุงอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นงวด</p> <p>2. เปิดเผยเกี่ยวกับผลสะสมของกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้นในงวดนั้นว่าจำนวนใดแสดงเป็นรายการตั้งพักและจำนวนใดที่แสดงรวมในงบกำไรขาดทุน</p> <p>3. เปิดเผยเกี่ยวกับกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่แสดงในงบดุลว่าอยู่ภายใต้หัวข้อใด</p> <p>4. เปิดเผยเกี่ยวกับกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดจากการปรับปรุงรายการลูกหนี้ระยะยาว และเจ้าหนี้ระยะยาวที่เป็นเงินตราต่างประเทศ</p> <p>5. เปิดเผยเกี่ยวกับจำนวนกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดจากสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าที่ยังมิได้รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงวด</p>	<p>1. ผลรวมของกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่แสดงรวมในผลการดำเนินงาน</p> <p>2. เปิดเผยเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบดุลที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากและมีสาระสำคัญพร้อมกับเปิดเผยถึงผลกระทบกระเทือนที่เกิดขึ้น</p>	<p>1. เปิดเผยเกี่ยวกับกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่แสดงรวมในผลการดำเนินงาน</p> <p>2. เปิดเผยเกี่ยวกับกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่แสดงเป็นผลสะสมในส่วนประกอบหนึ่ง ในส่วนของผู้ถือหุ้น โดยมีข้อมูลดังนี้</p> <p>ก. ยอดยกมาและยอดยกไปของผลสะสม</p> <p>ข. ผลสะสมที่เกิดจากการแปลงค่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - งบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ - สัญญาฯ ประเภทเพื่อป้องกันการค้าชดเชยอันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน - รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศรายการหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อป้องกันการค้าชดเชยจากอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศอีกรายการหนึ่ง <p>ค. ภาษีเงินได้จากผลสะสมของกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้นในระหว่างงวด</p> <p>ง. จำนวนกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่โอนจากผลสะสมในส่วนของผู้ถือหุ้นเข้าแสดงในผลการดำเนินงานในงวด</p>	<p>1. จำนวนกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้นในงวดที่แสดงในผลการดำเนินงานและที่แสดงเป็นรายการตั้งพัก</p> <p>2. จำนวนกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าทั้งหมดที่แสดงในผลการดำเนินงาน</p> <p>3. จำนวนกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าทั้งหมดที่แสดงในส่วนของผู้ถือหุ้นหรือแสดงเป็นรายการตั้งพัก</p> <p>4. จำนวนกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าตั้งพักที่แสดงในงบดุล</p> <p>5. วิธีการบัญชีสำหรับกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าตั้งพัก</p>	<p>1. เปิดเผยเกี่ยวกับจำนวนกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่แสดงรวมในผลการดำเนินงาน</p> <p>2. เปิดเผยงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น เกี่ยวกับ</p> <p>ก) จำนวนส่วนปรับปรุงจากการแปลงค่าสะสม ณ วันต้นงวด และปลายงวด</p> <p>ข) การปรับปรุง รวมทั้งสิ้นสำหรับงวดอันเกิดจากการแปลงค่าของงบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ และกำไรขาดทุนจากสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่แสดงรวมในส่วนนี้</p> <p>ค) จำนวนที่โอนจากส่วนปรับปรุงจากการแปลงค่าสะสม และรวมอยู่ในการคำนวณกำไรสุทธิ สำหรับงวดอันเนื่องมาจากการขายเงินลงทุนในกิจการต่างประเทศนั้น</p> <p>3. เปิดเผยการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยน และผลของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อยอดที่ไม่ได้ชำระเกี่ยวกับรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ</p>

ตารางที่ 6 ตารางเปรียบเทียบการแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศของ
ธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์แห่งที่ 1	ธนาคารพาณิชย์แห่งที่ 2
<ol style="list-style-type: none"> 1. ณ วันที่เกิดรายการ เงินสด ลูกหนี้ และเจ้าหนี้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ จะถูกแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น ซึ่งจะเป็นอัตราซื้อหรือขายประจำวัน 2. ณ วันที่เกิดรายการ ลูกหนี้ หรือ เจ้าหนี้ที่มีสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า จะแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนดในสัญญาฯ 3. ณ วันที่ในงบดุล เงินสด เงินกู้จากต่างประเทศ และบัญชีลูกหนี้เจ้าหนี้ระหว่างธนาคาร จะถูกปรับปรุงมูลค่าให้เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารเป็นผู้กำหนดขึ้น ณ วันสิ้นงวด 4. ณ วันที่ในงบดุล รายการลูกหนี้และเจ้าหนี้อื่น นอกจากในข้อ 3 จะไม่มีการปรับปรุงมูลค่าให้เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นงวด 5. ถ้าไรชาตทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้นในระหว่างงวด รวมทั้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากการปรับปรุงมูลค่าตามข้อ 3 จะแสดงรวมในผลการดำเนินงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ณ วันที่เกิดรายการ รายการที่เกี่ยวข้องกับการรับ-จ่าย ซื้อ-ขาย เงินตราต่างประเทศ จะแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น ในการบันทึกรายการดังกล่าว เป็นเงินบาท รายการใดที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรับ-จ่าย ซื้อ-ขาย เงินตราต่างประเทศ จะบันทึกด้วยสกุลเงินตราต่างประเทศ 2. ณ วันที่เกิดรายการ รายการใดที่มีสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า จะแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนดในสัญญาฯ 3. ณ วันที่ในงบดุล รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศทุกรายการ จะแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารเป็นผู้กำหนดขึ้น ณ วันสิ้นงวด 4. รายการที่แปลงค่าโดยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นงวดเป็นเงินบาทนั้น จะมีการโอนกลับเมื่อถึงวันต้นงวด ดังนั้น ณ วันต้นงวด รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่คงเหลือตามบัญชีจะแสดงด้วยหน่วยเงินตราต่างประเทศอย่างเต็ม 5. ถ้าไรชาตทุนจากการแปลงค่า จะบันทึกเฉพาะรายการที่มีการรับ-จ่าย ซื้อ-ขาย เงินตราต่างประเทศในระหว่างงวดเท่านั้น และจะแสดงรวมในผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 7 ตารางเปรียบเทียบการแปลงค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ
ของธนาคารพาณิชย์

รายการ	ธนาคารพาณิชย์แห่งที่ 1	ธนาคารพาณิชย์แห่งที่ 2
สินทรัพย์หมุนเวียน	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วัน สิ้นงวด	อัตราแลกเปลี่ยนซื้อ ณ วัน สิ้นงวด
สินทรัพย์ประจำ	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วัน สิ้นงวด	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ เกิดรายการ
สินทรัพย์อื่น	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วัน สิ้นงวด	อัตราแลกเปลี่ยน ซื้อ ณ วันสิ้นงวด
หนี้สินหมุนเวียน	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วัน สิ้นงวด	อัตราแลกเปลี่ยน ขาย ณ วันสิ้นงวด
หนี้สินระยะยาว	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วัน สิ้นงวด	อัตราแลกเปลี่ยน ขาย ณ วันสิ้นงวด
รายได้	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วัน สิ้นงวด	อัตราตัวเฉลี่ยตลอดงวด
ค่าใช้จ่าย	อัตราแลกเปลี่ยน ณ วัน สิ้นงวด	อัตราตัวเฉลี่ยตลอดงวด

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ตารางเปรียบเทียบการแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศของ
ธุรกิจการค้าทั่วไป

ธุรกิจการค้าแห่งที่ 1	ธุรกิจการค้าแห่งที่ 2
<p>1. ณ วันที่เกิดรายการ รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศจะถูกแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น</p>	<p>1. ณ วันที่เกิดรายการ รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศจะถูกแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น</p>
<p>2. ณ วันที่ในงบดุล รายการลูกหนี้ และเจ้าหนี้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่คงเหลือในบัญชีจะถูกปรับปรุงมูลค่าให้เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบดุล</p>	<p>2. ณ วันที่ในงบดุล รายการลูกหนี้และเจ้าหนี้ระยะสั้นที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่คงเหลือในบัญชีจะถูกปรับปรุงมูลค่าให้เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบดุล ส่วนหนี้สินระยะยาวจะไม่มีปรับปรุงมูลค่า คงแสดงด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ</p>
<p>3. ถ้าไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้นในระหว่างงวด จะแสดงรวมในผลการดำเนินงาน</p>	<p>3. ถ้าไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดจากการชำระเจ้าหนี้ของกิจการผลิต จะแสดงรวมในต้นทุนของวัตถุดิบ</p>
<p>4. ถ้าไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงมูลค่ารายการ ณ วันสิ้นงวด จะแสดงรวมในผลการดำเนินงาน</p>	<p>4. ถ้าไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงมูลค่ารายการ ณ วันสิ้นงวด จะแสดงรวมในผลการดำเนินงาน</p>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก) เงินสด ลูกหนี้ จะถูกปรับปรุงมูลค่าให้เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตราซื้อที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ ณ วันสิ้นงวด

ข) สินทรัพย์ประจำ สินค้าคงคลัง และสินทรัพย์อื่น ๆ เช่น เงินลงทุน ถ้าแสดงด้วยราคาทุน ก็จะไม่มีการปรับปรุงมูลค่า

ค) สินทรัพย์อื่น ๆ เช่น เงินลงทุน ถ้าแสดงด้วยราคาตลาด (Market value or replacement cost) ก็จะถูกปรับปรุงมูลค่าให้เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตราซื้อที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ ณ วันสิ้นงวด

ง) เจ้าหนี้ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เงินกู้ระยะสั้น และเงินกู้ระยะยาว จะถูกปรับปรุงมูลค่าให้เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตราขายที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ ณ วันสิ้นงวด

3. กำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้นในระหว่างงวด อันเนื่องจากจำนวนเงินบาทที่ได้รับจากการชำระหนี้ หรือจ่ายชำระหนี้เงินตราต่างประเทศแตกต่างจากจำนวนหนี้เงินตราต่างประเทศที่ได้บันทึกตามบัญชี กำไรขาดทุนจากการแปลงค่าดังกล่าวจะแสดงรวมในผลการดำเนินงานในงวดนั้น

4. กำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้น ณ วันสิ้นงวด อันเนื่องจากการปรับปรุงมูลค่ารายการที่คงเหลือ ณ วันที่ในงบดุล ยกเว้นรายการลูกหนี้ระยะยาว และเจ้าหนี้หรือเงินกู้ระยะยาว จะแสดงรวมในผลการดำเนินงานในงวดนั้น

5. กำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้น ณ วันสิ้นงวด อันเนื่องจากการปรับปรุงมูลค่ารายการลูกหนี้ระยะยาว และเจ้าหนี้หรือเงินกู้ระยะยาว จะนำมาแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ก) กำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดจากลูกหนี้และเจ้าหนี้ดังกล่าวที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี (Short term portion of long term debt) จะแสดงรวมในผลการดำเนินงานในงวดนั้น

ข) ถ้าไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดจากลูกหนี้ และเจ้าหนี้ ส่วนที่ครบกำหนดเกินกว่า 1 ปี จะแสดงเป็นรายการตั้งพัก

ข. การแปลงค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

การแปลงค่างบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศนั้น ควรจะพิจารณาดูความเป็นอิสระของหน่วยงาน สาขา หรือบริษัทย่อยในต่างประเทศ ดังนี้

1. ถ้าหน่วยงานในต่างประเทศดำเนินงานไม่เป็นอิสระ หรือต้องขึ้นอยู่กับบริษัทใหญ่ การแปลงค่าจะเป็นดังนี้

ก) รายการเงินสด ลูกหนี้ และเจ้าหนี้ จะแปลงค่าโดยใช้อัตราซื้อ (สำหรับเงินสด และลูกหนี้) ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนด ณ วันสิ้นงวด และอัตราขาย (สำหรับเจ้าหนี้) ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนด ณ วันสิ้นงวด

ข) สินทรัพย์และหนี้สิน นอกจากใน ก) จะแปลงค่าโดยดูจากลักษณะดังนี้

1) ถ้าสินทรัพย์และหนี้สินนั้น แสดงด้วยราคาทุนหรือมูลค่าในอดีต (Historical Cost) ก็จะแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนซื้อและขาย ณ วันที่เกิดรายการนั้น

2) ถ้าสินทรัพย์และหนี้สินนั้น แสดงด้วยราคาตลาดหรือราคาทดแทน (Market or Replacement Price) ก็จะแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนซื้อและขายที่สัมพันธ์กับรายการดังกล่าว ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ ณ วันสิ้นงวด

ค) รายได้และค่าใช้จ่าย จะแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักสำหรับงวดนั้น รายได้และค่าใช้จ่ายใดที่เกี่ยวข้องกับรายการสินทรัพย์หรือหนี้สิน จะแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้แปลงค่ารายการสินทรัพย์และหนี้สินนั้น เช่น ค่าเสื่อมราคาจะแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้แปลงค่าสินทรัพย์ประจำนั้น ๆ

ง) ถ้าไรขาดทุนจากการแปลงค่า ที่เกิดขึ้น จะแสดงรวมในผลการดำเนินงานในงวดนั้น

2. ถ้าหน่วยงานในต่างประเทศดำเนินงานเป็นอิสระ แยกต่างหากจากธุรกิจ
ในบริษัทใหญ่ การแปลงค่าจะเป็นดังนี้

ก) รายการต่าง ๆ ในงบดุล จะแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ข้อ
หรือขายที่สัมพันธ์กับรายการนั้น ๆ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ ณ วันสิ้นงวด

ข) ผลต่างจากการแปลงค่าเงินลงทุนสุทธิต้นงวด ซึ่งใช้อัตราแลกเปลี่ยน
ณ วันที่ในงบดุลก่อน กับอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบดุลปัจจุบัน จะบันทึกเป็นผลสะสม
และแสดงไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้น

ค) รายการต่าง ๆ ในงบกำไรขาดทุน จะแปลงค่าโดยใช้อัตราตัวเฉลี่ย
สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

ค. การแปลงค่ารายการที่มีสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward
Contract)

รายการที่มีสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศ แบ่งตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. เพื่อการเก็งกำไร
2. เพื่อป้องกันผลกระทบต่อภาวะผูกพันที่เป็นเงินตราต่างประเทศตามเงื่อนไข

ดังนี้

ก) รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศนั้น มุ่งหมายและมีผลเป็นการป้องกัน
กันผลกระทบต่อภาวะผูกพันที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

ข) ภาวะผูกพันนั้นต้องแน่นอน ยกเลิกไม่ได้

3. เพื่อป้องกันผลกระทบต่อภาวะผูกพันที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ที่ไม่เข้า
ตามเงื่อนไขใน 2.

อัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการแปลงค่าเพื่อบันทึกบัญชี เป็นดังนี้

1. สัญญาเพื่อการเก็งกำไร

- ณ วันที่สัญญา แปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าในสัญญา

- ณ วันที่ในงบดุล ปรับปรุงมูลค่าให้เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน
เปลี่ยนล่วงหน้า ณ วันสิ้นงวด ตามระยะเวลาที่เหลือในสัญญาฯ
- ณ วันที่กำหนด ปรับปรุงมูลค่าให้เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน
เปลี่ยน ณ วันชำระ

2. สัญญาเพื่อป้องกันการขาดทุน

- ณ วันที่ทำสัญญาฯ แปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ทำสัญญาฯ
- ณ วันสิ้นงวด ปรับปรุงมูลค่าให้เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน
ณ วันสิ้นงวด
- ณ วันที่กำหนด ปรับปรุงมูลค่าให้เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยน
เปลี่ยน ณ วันชำระ

วิธีการคำนวณและการรับรู้กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า เป็นดังนี้

1. สัญญาฯ เพื่อการเก็งกำไร

กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า = จำนวนเงินตราต่างประเทศตามสัญญาฯ X (อัตราล่วงหน้า ณ วันสิ้นงวด ตามระยะเวลาที่เหลือในสัญญาฯ - อัตราล่วงหน้าที่กำหนดไว้ในสัญญาฯ หรืออัตราล่วงหน้าที่ใช้ครั้งสุดท้าย)

กำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้นในงวดใด ให้แสดงรวมในผลการดำเนินงานงวดนั้น

2. สัญญาเพื่อป้องกันผลกระทบต่อภาระผูกพันที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ที่เข้าตามเงื่อนไข 2 ประการ ดังกล่าวข้างต้น

กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า = จำนวนเงินตราต่างประเทศตามสัญญาฯ X (อัตรา ณ วันงบดุล - อัตรา ณ วันที่ทำสัญญาฯ) หรืออัตราที่ใช้ครั้งสุดท้าย)

กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า แสดงเป็นรายการตั้งพัก และนำไปรวม
ในการวัดค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ยกเว้นขาดทุนจากการแปลง
ค่าที่สามารถประมาณการได้ว่าจะนำไปสู่การรับรู้เป็นขาดทุนในงวดต่อ ๆ มา ก็จะไม่
แสดงเป็นรายการตั้งพัก

ส่วนลด = จำนวนเงินตราต่างประเทศตามสัญญาฯ \times (อัตราล่วงหน้าในสัญญาฯ - อัตรา
ณ วันที่ทำสัญญาฯ)

ส่วนลดนำไปรวมในการวัดค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

3. สัญญาเพื่อป้องกันผลกระทบต่อภาระผูกพันที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ที่ไม่
เข้าเงื่อนไข 2 ประการดังกล่าวข้างต้น

กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า มีวิธีการคำนวณ เช่นเดียวกับการคำนวณตาม
สัญญาฯ ที่เข้าตามเงื่อนไข 2 ประการ และให้แสดงรวมในผลการดำเนินงานในงวดที่เกิด
กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า

ส่วนลด มีวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับสัญญาฯ ที่เข้าตามเงื่อนไข 2 ประการ
และให้ตัดจำหน่ายตามอายุของสัญญาฯ เพื่อแสดงรวมในผลการดำเนินงาน

4. สัญญาฯ ซึ่งมุ่งหมาย และให้ผลในการป้องกันผลกระทบจากการลงทุนสุทธิ
ในกิจการต่างประเทศ

กำไรขาดทุนจากการแปลงค่า และส่วนลดมีวิธีการคำนวณเช่นเดียวกับ
สัญญาฯ ที่เข้าตามเงื่อนไข 2 ประการ และให้แสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของผู้ถือหุ้น

ง. การแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศในกรณีของการลดค่าเงินบาท

หนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศให้ปรับปรุงมูลค่า เท่ากับการแปลงค่าด้วยอัตรา
แลกเปลี่ยนใหม่ตามที่รัฐบาลได้ประกาศลดค่าเงินบาทแล้ว ผลขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิด

ยื่นให้แสดงดังนี้

1. ผลขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดจากหนี้สินระยะสั้น ให้แสดงรวมในผลการดำเนินงาน

2. ผลขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดจากหนี้สินระยะยาว และหนี้สินระยะยาว ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

ก) แล่ง เป็นรายการหนึ่งในส่วนของผู้ถือหุ้น และ

ข) ตัดจำหน่ายตามอายุของหนี้สินระยะยาว เพื่อแสดงรวมในผลการดำเนินงาน

ค) ขาดทุนจากการแปลงค่าที่เกิดขึ้นเมื่อมีการจ่ายคืนหนี้ ให้แสดงในผลการดำเนินงาน

ง) กรณีที่มีการชำระหนี้สินระยะยาว ก่อนกำหนดในสัญญาฯ ให้โอนขาดทุนจากการแปลงค่าที่คงเหลืออยู่ ไปแสดงรวมในผลการดำเนินงาน

จ) ถ้าขาดทุนจากการแปลงค่าเกิดจากเงินกู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์และสินทรัพย์นั้น กำลังอยู่ในระหว่างก่อสร้าง ก็ให้แสดงผลขาดทุนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์นั้น

ฉ. การเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ข้อมูลที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ควรมีดังนี้

1. เปิดเผยเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการแปลงค่า ในกรณีที่อัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ นั้น แตกต่างจากมาตรฐานที่ปฏิบัติโดยทั่วไป

2. เปิดเผยเกี่ยวกับวิธีการยอมรับกำไรขาดทุนจากการแปลงค่า และวิธีการบัญชีสำหรับกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่แล่ง เป็นรายการตั้งพัก

3. เปิดเผยเกี่ยวกับจำนวนกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่แล่งในผลการดำเนินงานและจำนวนกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่แล่ง เป็นรายการตั้งพัก

4. เปิดเผยเกี่ยวกับวิธีการบันทึกกำไรขาดทุนจากการแปลงค่าที่แสดง เป็น
รายการตั้งพัก และวิธีการตัดจำหน่าย

๑. ข้อเสนอแนะทั่วไป

นอกจากข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้เขียนใคร่เสนอแนะว่า กรม
สรรพากร กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักงานคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบ
บัญชี และสมาคมบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย น่าที่จะร่วมมือกันในการ
กำหนดหลักเกณฑ์ที่แน่นอนเกี่ยวกับการแปลงค่า ข้อมูลต่าง ๆ ที่ควรเปิดเผยในงบการเงิน
และวิธีการยอมรับกำไรขาดทุนจากการแปลงค่า เพื่อใช้ในการคำนวณภาษีเสียภาษี เพื่อให้
ธุรกิจต่าง ๆ ไม่เกิดความสับสน ขณะเดียวกัน ก็มีหลักการที่สามารถถือปฏิบัติเป็นบรรทัดฐาน
เดียวกัน นอกจากนี้งบการเงินที่เสนอโดยธุรกิจที่อยู่ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน ก็
สามารถนำมา เปรียบเทียบกัน และก่อประโยชน์แก่ผู้ใช้งบการเงินทั้งหลายอย่างแท้จริง

หมายเหตุ. วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาหลักการแปลงค่าตั้งแต่อดีตจนถึงปี พ.ศ.

2524

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย